

Bestrijdingsadvies varroamijt

Zonder effectieve bestrijding van de varroamijt kunnen bijenvolken niet overleven. Onze honingbijen bezitten onvoldoende weerstand tegen deze parasiet.

Er wordt in internationaal verband veel onderzoek gedaan om de resistentie van bijen tegen varroamijten te ontwikkelen. Tot nu toe zonder veel succes. De natuurlijke variatie in sluitingsduur van het broed is erg klein. Ook zijn er geen bijenvolken gevonden met een voldoende poetsgedrag om varroamijten uit het bijenvolk te verwijderen. Het ziet er dan ook niet naar uit dat er op korte termijn honingbijen geselecteerd kunnen worden met resistentie tegen varroamijten.

Bovendien is de kans levensgroot dat de varroamijt zich weer aanpast zodat de zorgvuldig geselecteerde bijen al na korte tijd weer hun resistentie tegen de varroamijt verliezen.

Bestrijden van de varroamijt is dus noodzakelijk voor het instandhouden van de bijenvolken.

In de afgelopen jaren is door de Landbouwniversiteit Wageningen samen met de Ambrosiushoeve de darrenraatmethode verder ontwikkeld om de varroamijt te bestrijden. Varroamijten stappen bijna twaalf maal sneller in darrenbroed dan in werksterbroed. De darrenraatmethode wordt nu toegepast in combinatie met een broedloze periode. De resultaten van deze methode zijn hoopvol. In de komende jaren zullen nog enkele varianten worden uitgetest waaruit zal blijken hoe de darrenraatmethode het best is te gebruiken. Met deze methode is het thans mogelijk om zonder chemische middelen de varroamijt te bestrijden. Momenteel wordt er een cursus gegeven om imkers kennis te laten maken met deze methode. Chemische middelen hebben bij veel bijenhouders echter de voorkeur omdat deze effectief en gemakkelijk toepasbaar zijn. Belangrijke nadelen van chemische middelen zijn het ontstaan van resistentie (zie 'Nieuws van de Ambrosiushoeve' juni 1996) en de kans op residuen van de gebruikte varroamiddelen in de honing. Om deze redenen is het noodzakelijk om de bestrijdingsmiddelen uitsluitend volgens de officiële voorschriften toe te passen. Deze voorschriften zijn tot stand gekomen na uitgebreid onderzoek waardoor de gevolgen voor bijen, varroamijten en honing, bij deze wijze van toepassen bekend zijn. Wijkt men af van de voorgeschreven behandelingsmethode dan is er een grotere kans op nadelige effecten van de varroabestrijdingsmiddelen.

Bovendien is dit ook wettelijk verboden. Voor alle varroabestrijdingsmiddelen geldt dan ook: exact toepassen volgens de gebruiksaanwijzing. De effectiviteit van de bestrijding is dan ook goed. In ons land zijn momenteel Apitol en Apistan toegelaten voor de bestrijding van de varroamijt.

Apitol doodt evenals Apistan alleen de mijten die op de bijen zitten. Mijten in het broed worden niet gedood.

Apitol vormt geen residuen in de bijenwas. Wel is het oplosbaar in water en honing. Apitol kan op twee manieren worden toegepast. Aan het begin van de winter, als er geen broed meer in de bijenvolken aanwezig is kan het als een vloeistof op de bijenvolken worden gedruppeld. Deze behandeling dient tweemaal uitgevoerd te worden. Belangrijk is het om deze behandeling uit te voeren als het warmer is dan 10°C. Bij een behandeling beneden 10°C kan er aanzienlijke bijensterfte optreden. Apitol kan ook opgelost worden in het laatste wintervoer. Het komt dan in de voedselkringloop van het bijenvolk. Omdat Apitol goed oplosbaar is kunnen er gemakkelijk residuen in honing ontstaan. Bij enkel bijenhouders is gebleken dat de bijen het laatste wintervoer met Apitol onvoldoende opnemen.

Fluvalinaat, de werkzame stof van Apistan wordt wel in de bijenwas vastgelegd. Residuen van fluvalinaat komen daardoor minder gemakkelijk in de honing. Bij hoge contaminatie van fluvalinaat in de bijenwas gaat dit bestrijdingsmiddel ook over in de honing. Een reden te meer om de Apistan strips niet langer dan de voorgeschreven zes weken in de bijenvolken te laten. Apistan hecht zich aan de bijen en wordt door de bijen aan elkaar doorgegeven. In de winter gaat de verspreiding van fluvalinaat in het bijenvolk veel langzamer waardoor de effectiviteit dan veel kleiner is. Met Apistan wordt het beste resultaat bereikt bij een toepassing meteen na de laatste honingogst. Omdat zes weken behandeld wordt, mag er nog broed in de volken aanwezig zijn.